

cun resalva dall'approbaziun

1

Vischnaunca Sumvitg

Protocol dalla radunonza communal nr. 02/24 dils 12-06-2024

Votants presents: 25
En procent: 2 %
Absolut pli: 13
Liug dalla radunonza: Cumpadials
Perstgisas: Damiano Michele, Candinas Robert, Cajacob Rest Luis

1. Avertura e beinvegni

Il parsura communal beneventa en num dalla suprastonza communal a radunonza da vischnaunca.

President communal Patrick Schaniel constatescha che la radunonza communal ei cumpetenta da decider. Ella ei vegnida convocada tenor art. 31 dalla costituziun communal. Il president communal declara la radunonza da vischnaunca per aviarta. La gliesta da tractandas, publicada el FUS, vegn approbada senza objecziuns.

2. Elecziun dils dumbravuschs

Sco dumbravusch tier la radunonza communal vegn convischin Paul Fry proponius e tscharnius senza cuntervuschs.

3. Protocol dalla davosa radunonza communal dils 30-01-2024

Il protocol ei staus exponius public e disponibels sin la pagina d'internet naven dils 09-02-2024 duront 30 dis. Duront il temps d'exposiziun ein neginas protestas enviars il protocol vegnidat inoltradas. Il protocol ei consequentamein approbaus.

Quens annuals, rendaquens

940.03.0

1

4. Rendaquen 2023

Il quen da gudogn e sperdita per igl onn 2023 siara cun in cashflow da frs. 3'194'237.--. Suenter amortisaziuns ordinarias da frs. 292'529.-- (incl. amortisaziun canalisaziun e provediment d'aua) resulta in avanzament da frs. 215'950.--. Ils principis d'amortisaziun tenor model da quen ein risguardai.

Quen da gudogn e sperdita

Il canzlist communal presenta il quen da gudogn e sperdita.

Il resultat dil quen da menaschi siara pli favoreivel che budgetau. Il preventiv cunteneva in gudogn da frs. 1'299'050.--. Il quen da gudogn e sperdita siara cun expensas da frs. 10'490'264.-- visavi entradas da frs. 10'706'213.-- che munta in surpli d'entradas da frs. 215'950.--. Muort il favoreivel quen ed en vesta als projects che spetgan vegn fatg suandonts deposits en prefinanziaziuns:

cun resalva dall'approbaziun

2

- frs. 500'000.-- per la sanaziun dalla Via Cavivens
- frs. 300'000.-- per la sanaziun dalla Via Camon
- frs. 900'000.-- per la sanaziun dalla casa da scola Rabius
- frs. 200'000.-- per la sanaziun dalla scola Sumvitg
- frs. 700'000.-- per il project Lag Salischinass

Quen d'investiziun

Il president communal presenta il quen d'investiziun.

Las investiziuns totalas muntan frs. 2'778'546.-- en cumparegliaziun cun in recav da contribuziuns da frs. 1'207'641.--. Aschia seresultan investiziuns nettas da frs. 1'570'905.--. Damai ch'il cashflow ei pli gronds che las investiziuns nettas sedat ei in grad d'atgna finanziaziun da 203 % che munta in surpli da finanziaziun da frs. 1'623'332.--.

Quen dalla meglieraziun Sumvitg

Il canzlist communal presenta il quen dalla meglieraziun Sumvitg.

Il quen dalla meglieraziun Sumvitg siara cun in surpli d'expensas da frs. 12'983.-- e quei tier expensas da frs. 1'364'900.-- visavi entradas da frs. 1'351'917.--.

Il capital agen pils 31-12-2023 munta frs. -394'529.--. Entochen ils 31-12-2023 ha la meglieraziun investau frs. 16'949'049.-- el project. Las activas per il davos digl onn muntan frs. 8'184.--.

Rapports da revisiun

940.03.0

2

5. Rapport da revisurs ed approbaziun dil quen annual 2023

Conform als art. 47 - 51 dalla constituziun communal ha la cumissiun da quen e gestiun controllau il quen communal 2023 incl. il quen dalla meglieraziun funsila ed examinau la gestiun dil menaschi communal. La revisiun dil quen communal ei vegnida exequida dil biro ADDISSA SA, Glion ensemen cun la cumissiun da quen e gestiun. La revisiun constatescha ch'ils responsabels e funcziunaris administreschan cun senn da responsablidad il fatg communal. Bilanza e quen da menaschi corrispundan alla contabilitad ed als principis dil niev model da quen. Ils documents da fatschenta e contabilitad ein completamein avon maun. Ils principis legals da valetaziun ein observai. Ulteriurs detagls vegnan dilucidai entras il commember dalla cumissiun da quen e gestiun Andri Bearth.

Proposta

Sin fundament dil resultat dalla revisiun propona la cumissiun da quen e gestiun:

- a) d'approbar il quen communal ed il quen dalla meglieraziun funsila 2023 sco presentau a scret,
- b) d'approbar ils deposits en prefinanziaziuns da
 - frs. 500'000.-- per la sanaziun dalla Via Cavivens;
 - frs. 300'000.-- per la sanaziun dalla Via Camon;
 - frs. 900'000.-- per la sanaziun dalla casa da scola Rabius;
 - frs. 200'000.-- per la sanaziun dalla scola Sumvitg;
 - frs. 700'000.-- per il project Lag Salischinass,
- c) da dar scarica alla suprastanza, als ulteriurs organs responsabels ed all'administraziun ed admetter in cordial engraziament per lur engaschi en favur da nossa vischnaunca.

Discussiun

Ord il miez dalla radunonza communal vegn buca fatg diever dalla discussiun.

Decisiun

Las propostas dalla cumissiun da quen e gestiun vegnan sancziunadas. Il quen communal 2023 vegn approbaus.

Resultat dalla votaziun:

Gie: 25 vuschs
Na: 0 vuschs
Abstenziuns: 0 vuschs

6. Elecziun da Primus Cajochen sco commember e Josi Messmer sco suppleant dalla cumissiun da schazetg dalla meglieraziun funsila Sumvitg

Il parsura communal presenta la fatschenta.

Avon cuort temps ha il president dalla cumissiun da schazetg Conrad Dalbert communicau l'abdicaziun muort la sanadad sco president dalla cumissiun da schazetg dalla meglieraziun funsila Sumvitg. Conrad Dalbert ei staus dapi l'entschatta dalla meglieraziun president dalla cumissiun da schazetg. La suprastonza communal deplorescha l'abdicaziun, ha denton capientscha per sia decisiun. Ella admetta a Conrad Dalbert in cordial engraziament per il prestau en favur da nossa meglieraziun funsila. Sin fundament dall'abdicaziun ha la suprastonza communal stuiu ir sin la tscherca d'in successur. L'elecziun dil president dalla cumissiun succeda sebasond sin art. 16 dall'ordinaziun executiva tier la lescha da meglieraziun dil cantun Grischun entras il departament d'economia publica e fatgs socials dil cantun Grischun. Ei legra la suprastonza communal da saver nominar igl actual commember Gionin Caduff, Vattiz sco successur da Conrad Dalbert. Cunquei che Gionin Caduff suonda a Conrad Dalbert sco president ha la radunonza communal sebasond sin art. 6 e) dil reglament per la meglieraziun funsila d'eleger in niev commember dalla cumissiun da schazetg. Per quei post stat igl actual substitut Primus Cajochen a disposiziun. Primus Cajochen ei 60 onns ed habitescha a Ruschein nua ch'el meina in menaschi puril. Risguardond la nominaziun da Primus Cajochen sco commember ha la radunonza sebasond sin art. 6 e) dil reglament per la meglieraziun funsila d'eleger in niev suppleant. Ei legra la suprastonza communal d'astgar nominar Josi Messmer sco niev suppleant dalla cumissiun da schazetg. Josi Messmer ha 55 onns ed habitescha a Tenna nua ch'el meina in menaschi puril. La suprastonza communal engrazia als candidats per la prontadad da star a disposiziun per ils posts dalla cumissiun da schazetg.

Proposta

La suprastonza communal propona alla radunonza communal d'eleger Primus Cajochen sco commember e Josi Messmer sco suppleant dalla cumissiun da schazetg dalla meglieraziun funsila Sumvitg.

Discussiun

Ord il miez dalla radunonza communal vegn buca fatg diever dalla discussiun.

Decisiun

Primus Cajochen vegn elegius sco commember e Josi Messmer sco suppleant dalla cumissiun da schazetg dalla meglieraziun funsila Sumvitg.

Resultat dalla votaziun:

Gie: 25 vuschs

Na: 0 vuschs

Abstenziuns: 0 vuschs

7. Tractaziun ed approbaziun dalla revisiun parziala dil reglament forestal (DC 810.000)

Il parsura communal presenta la fatschenta.

Il reglament forestal vertent ei vegnius approbaus dalla radunonza communal dils 6 d'avrel 1998. Consequentamein ei il reglament 26 onns vegls. Ord quei motiv ha la suprastanza communal decidu d'actualisar questa legislaziun communal. Enteifer quels varga 25 onns ei dabia semidau. Aschia eis ei segir era stau giustificau da s'occupar inagada puspei da quei reglament e far las midadas necessarias cun adattar quel al temps.

Nova lescha forestala

La suprastanza communal ha surluvrau il reglament e scaffiu da niev ina lescha forestala. La legislaziun communal sebase sin la legislaziun cantunala d'uau. Sper entginas midadas formalas e redacziunalas cuntegn la revisiun las suandontas midadas substanzialas:

- *Art. 2 Principi:* Cun ina nova alinea 2 duei l'impurtonza digl uaul da schurmetg vegnir rinforzada ella lescha. Tenor questa nova alinea duei tier la cultivaziun digl uaul da schurmetg il gudogn economic buca haver emprema prioritad. La suprastanza communal vul a liungavesta garantir in bien stan da nos uauls da schurmetg. Ord quei motiv eis ella dil meini ch'igl ei prudent da menziunar ch'il gudogn economic astga tier tals uauls buca giugar emprema prioritad.
- *Art. 3 Organisaziun:* Igl art. 3 ei vegnius adattaus aschia che la vischnaunca sa collaborar cun autras vischnauncas en fuorma da corporaziuns tier fatgs dil forestalessen. Gia dapi plirs onns collaborescha il forestalessen en fuorma d'ina cuminonza da maschinas forestalas cun las vischnauncas vischinontas.
- *Art. 19 Pigneuls, dascha per cuvierer:* Igl art. 19 ha survegniu ina alinea 2 che regla la retratga da pignola da Nadal. Tenor questa determinaziun eis ei sulettamein lubiu da retrer pignola da Nadal sin pastiras ni en uauls ordeifer igl uaul da schurmetg. Sin damonda sa il selvicultur da revier conceder lubientschas excepziunalas per retrer pignola en ulteriurs loghens.
- *Art. 22 Fiug:* Far fiug ei sulettamein lubiu en fueinas ufficialas. Sin igl ulteriur territori d'uau vala in scamond da far fiug. Questa determinaziun ei da gronda impurtonza per impedir barschaments gronds cun donns vid nos uauls da schurmetg che garanteschon la segirtad da nos vitgs ed uclauns.

Las ulteriuras midadas dalla legislaziun forestala ein da meins impurtonza politica.

Proposta

La suprastanza communal propona alla radunonza communal d'approbar la revisiun parziala dil reglament forestal.

Discussiun

Ord il miez dalla radunonza communal vegn buca fatg diever dalla discussiun.

Decisiun

Alla proposta dalla suprastanza communal vegn dau suatientscha.

Resultat dalla votaziun:

Gie: 25 vuschs

Na: 0 vuschs

Abstenziuns: 0 vuschs

8. Tractaziun ed approbaziun dalla lescha davart promoziun d'energia regenerabla (DC 950.000)

Il parsura communal presenta la fatschenta.

En connex cull'elaboraziun dalla strategia communal ei la suprastanza communal s'occupada igl onn vargau cun la tematica da promover energia regenerabla e cun mesiras da spargnar energia. Ella ha giudicau questa tematica era en vosta dalla midada sin il sectur d'energia sco impurtonta per nosa communad e ha perquei definiu sut la finamira 10 suandonta mesira:

- 10.7 sclarir introducziun lescha per promover la reducziun d'energia

El decuors dils emprems meins digl onn current ei la suprastanza communal s'occupada da rudien cun questa mesira ed ei vegnida tier la conclusiun da scaffir ina lescha per promover energias regenerablas. Sin fundament dallas resursas da personal limitadas eis ei stau impurtont da crear ina basa legala nunbirocratica che procura per aschi pauc lavur administrativa per l'administraziun e suprastanza communal sco pusseivel. En ina emprema fasa ha la suprastanza communal analisau las leschas vertentas cun la medema finamira d'autras vischnauncas ed analisau il svilup legal sin palancau cantunal e federal. Igl ei semussau che gia pliras vischnauncas promovon energias regenerablas cun conceder contribuziuns vid investiziuns. Il sustegn dallas singulas vischnauncas ei fetg differents. L'analisa da leschas vertentas ha plinavon mussau ch'ina gronda part da quellas procuran per lavur administrativa ch'ei buca da sutschazegiar. La Confederaziun promova la produenziun d'energias regenerablas denter auter cun contribuziuns unicas tier las investiziuns. Per metter entuorn quei program da promoziun ein PRONOVO responsabels. Enconuschent ei PRONOVO oravontut per las contribuziuns vid l'installaziun d'indrezs solars. Grondas investiziuns en favur digl ambient vul era il cantun Grischun far ils proxims onns cun il plan d'acziun Green Deal per il Grischun (AGD). Emprems mesiras dall'emprema etappa ha il cantun gia lantschau. Il plan d'acziun Green Deal per il Grischun ei in program d'impuls per promover la protecziun dil clima e l'adattaziun al clima el cantun Grischun. Igl AGD ch'ei vegnius lantschus igl onn 2019 dil Cussegl grond ed elaboraus dall'administraziun, s'orientescha alla finamira, ch'il Grischun daventi climaticamein neutral entochen igl onn 2050. Igl AGD ha ultra da quei igl intent da proteger meglier la populaziun, l'economia e la natira encunter las consequenzas negativas dalla midada dil clima. En rama dall'emprema etappa digl AGD ein denter auter las contribuziuns per la produenziun d'energia d'unviern vegnidadas augmentadas.

Producziun e diever d'electricitad en vischnaunca

La produenziun d'energia en vischnaunca fatschenta la vischnaunca gia dapi decennis. Ils 7 da zercladur 1956 han las vischnauncas dalla Cadi ensemen cun il cantun Grischun e la NOK fundau las Ovras electricas Rein Anterior SA (ORA) ni per tudestg la Kraftwerke Vorderrhein AG (KVR). Ils 29 da november 2012 han las vischnauncas da Disentis/Mustér e Sumvitg fundau medemamein ensemen cun il cantun Grischun e l'Axpò Hydro Surselva AG l'Ovra electrica Russein SA (ORU). Gia entgins onns avon, numnadamein igl onn 2008 ha la suprastanza communal giu incaricau il biro d'inschignier Deplazes, Surrein cun l'elaboraziun dad in preproject per utilizar l'aua dalla Val Luven (project ovra Resgia). Per tal project ha la radunonza communal approbau igl uost 2023 in credit da planisaziun. Plinavon ha la vischnaunca saviu realisar igl onn vargau in'ovra hidraulica en connex cul provediment d'aua a Cumpadials. Quell'ovra ei dapi il december 2023 en funcziun e producescha energia per 80 tochen 160 casadas. Tier personas privatas e fatschentas han ins astgau constatar ils davos dus onns in augment considerabel tier l'installaziun d'indrezs fotovoltaics. In'egliada sin il diever d'electricitad retratga ord la reit publica dalla Repower SA muossa ina retratga annuala en media da 6'027'684 kWh per ils onns 2018 - 2023.

La lescha communal

L'energia cun forza hidraulica ei per la vischnaunca era egl avegnir strategicamein da gronda impurtonza. Cun il project dall'ovra Resgia vul la vischnaunca augmentar la

cun resalva dall'approbaziun

7

producziun d'energia regenerabla. In ulteriur potenzial il qual la vischnaunca ha entochen oz aunc nezegiau memia pauc per producir energia regenerabla ei la forza dil sulegl. Ord quei motiv ha la suprastanza communal decidu da sefocusar tier la presenta lescha en emprema lingia sin la producziun d'energia cun indrezs solars. Auters implonts che produceschan medemamein energia regenerabla dueien denton buca vegnir alla cuorta. La lescha creada consista ord 8 artechels e duei ir en vigur cun l'entschatta fenadur 2024 cun vigur legala entochen ils 31-12-2030. Alla suprastanza communal duei vegnir concediu la cumpetenzza da prolunghir la lescha per maximalmein dus onns.

Determinaziuns generalas

Ils emprems dus artechels dalla lescha pertuccan igl intent e l'egualitad dallas schlatteinas. Igl intent dalla lescha ei da promover la producziun d'energia regenerabla cun sustegn finanziel vid implonts en vischnaunca da Sumvitg.

Art. 1 Validitad ed intent

¹ *Igl intent da questa lescha ei da promover la producziun d'energia regenerabla cun sustegn finanziel vid implonts novs en vischnaunca da Sumvitg.*

² *Questa lescha regla las cundiziuns per saver profiter d'in sustegn finanziel dalla vischnaunca Sumvitg tier la realisaziun d'implonts per la producziun d'energia regenerabla.*

Art. 2 Egualitad dallas schlatteinas

Las indicaziuns davart persunas, funcziuns e professiuns en questa lescha serefereschan ad omisduas schlatteinas.

Sustegn finanziel communal

Il sustegn succeda cun ina contribuiziun unica vid la construcziun sco era installaziun d'implonts che produceschan energia. Dretg da questa contribuiziun han tuttas persunas naturalas sco era persunas giuridicas cun sedia ella vischnaunca da Sumvitg per realisar implonts sin territori dalla vischnaunca da Sumvitg e che vegnan susteni da PRONOVO.

L'installaziun d'in indrez solar vegn sustenius cun ina contribuiziun unica denter frs. 50.-- e frs. 300.-- per kilowatt-peak (kWp). La contribuiziun munta maximalmein denter frs. 5'000.-- e frs. 10'000.-- per project. La fixaziun dalla contribuiziun per kWp resp. dalla summa maximala succeda annualmein entras la suprastanza communal el rom dall'elaboraziun dil preventiv communal. La contribuiziun da promoziun vegn disponida dall'administraziun communal cura ch'il mussament da pagament da PRONOVO ei inoltraus. Contribuziuns vid ulteriurs implonts che vegnan susteni da PRONOVO sco era las cundiziuns corrispudentas vegnan fixadas dalla suprastanza communal sin damonda. Il sustegn duei en tals cass corrispunder cun il sustegn vid indrezs solars.

Art. 3 Dretg da prestaziuns

¹ *La vischnaunca separticipescha vid ils cuosts per la construcziun sco era l'installaziun d'implonts che produceschan energia regenerabla cun ina contribuiziun unica.*

² *Dretg da questa contribuiziun han persunas naturalas sco era persunas giuridicas cun sedia ella vischnaunca da Sumvitg che realiseschan implonts sin territori dalla vischnaunca da Sumvitg e che vegnan susteni da PRONOVO cun contribuziuns finanzialas.*

Art. 4 Indrezs solars

¹ *L'installaziun d'in indrez solar vegn sustenius dalla vischnaunca cun ina contribuiziun unica denter frs. 50.-- e frs. 300.-- per kilowattpeak (kWp). La contribuiziun maximala per project munta denter frs. 5'000.-- e frs. 10'000.--.*

² *La fixaziun dalla contribuiziun per kilowattpeak (kWp) resp. dalla summa maximala tenor al. 1 succeda annualmein entras la suprastanza communal.*

³ *Il sustegn sebasa sin l'indicaziun da kilowattpeak (kWp) tenor mussament da pagament da PRONOVO.*

cun resalva dall'approbaziun

8

⁴ Il mussament da pagament da PRONOVO sto vegnir inoltraus cul formular d'annunzia ufficial communal enteifer treis meins all'administraziun communal. Ei vala il datum dil mussament da pagament da PRONOVO.

⁵ La contribuziun da promoziun disponida dall'administraziun communal vegn pagada enteifer 30 dis.

Art. 5 Ulteriurs implonts

Las contribuziuns vid ulteriurs implonts che vegnan susteni da PRONOVO e las cundiziuns corrispudentas vegnan fixadas dalla suprastanza communal sin damonda. Il sustegn finanziar duei tier tals implonts corrispunder cun il sustegn vid indrezs solars.

Art. 6 Ulteriurs projects d'energia regenerabla

La suprastanza communal sa tier projects en favur dall'energia regenerabla ni implonts da gronda muntada per il generalester sin damonda conceder contribuziuns extraordinarias ni emprests. Las cundiziuns vegnan en tals cass fixadas dalla suprastanza communal.

Art. 7 Mieds legals

¹ Protestas encunter la fixaziun dalla contribuziun da promoziun dall'administraziun communal ein d'inoltrar a scret e motivadas enteifer 20 dis alla suprastanza communal.

² Encunter conclus e disposiziuns dalla suprastanza communal sa vegnir recurriu enteifer 30 dis alla Dertgira administrativa dil cantun Grischun.

Determinaziuns finalas

Questa lescha duei ir en vigur cun l'entschatta fenadur 2024 e duei valer entochen la fin digl onn 2030. Alla suprastanza communal duei vegnir concediu la cumpetenzza da prolunghir l'applicaziun dalla lescha per dus ulteriurs onns. Vegn la suprastanza communal silsunter tier la conclusiun da menar vinavon la lescha duei quella danovamein vegnir suttamessa alla radunonza communal.

Art. 8 Approbaziun e vigur

¹ Questa lescha ei vegnida approvada entras la radunonza communal dils 12 da zercladur 2024 e passa ils 1 da fenadur 2024 en vigur.

² La vigur da questa lescha ei terminada entochen ils 31 da december 2030. Ella sa vegnir prolunghida entras la suprastanza communal per maximalmein dus onns.

Consequenzas finanzialas

Sut il conto 9505.3637.00 ei eis budgetau el preventiv communal per igl onn 2024 la summa da 30'000 francs per contribuziuns per la promoziun d'energia. El rom dil preventiv duei la vischnaunca definir annualmein tgei summa che vegn mess a disposiziun. Sin fundament da quella summa san las tariffas per kilowatt-peak e las summas maximalas tenor art. 4 vegnir definidas. Tenor la suprastanza communal duei la summa annuala denton en vesta dallas finanzas communalas buca survargar la summa da 60'000 francs.

Conclusiun

Per dar damogn alla gronda sfida en connex cun la midada sin il sector d'energia sto l'entira societad far stentas. Era la vischnaunca duei surprender responsabladad e contribuir ina cumpart a quella midada. Cun la presenta lescha contribuescha la vischnaunca Sumvitg ina pintga cumpart a quella midada. Dalla presenta lescha dueien convischinas, convischins sco era fatschentas profiter che vulan promover la producciun d'energia regenerabla. L'applicaziun ei per las personas e fatschentas che vegnan sustenidas sco era per l'administraziun e suprastanza communal sempli. La lescha ei terminada ed ils cuosts ein surveseivels. Ord quels motivs ei la suprastanza communal perschuadida che la lescha ei in bien instrument dil qual nus tuts savein profiter.

cun resalva dall'approbaziun

Proposta

La suprastanza communal propona alla radunonza communal d'approbar la lescha davart promoziun d'energia regenerabla.

Discussiun

Ord il miez dalla radunonza communal vegn buca fatg diever dalla discussiun.

Decisiun

Alla proposta dalla suprastanza communal vegn dau suatientscha.

Resultat dalla votaziun:

Gie: 25 vuschs

Na: 0 vuschs

Abstenziuns: 0 vuschs

Diversas

9. Orientaziuns

Il president communal informescha la radunonza davart ils suandonts fatgs

- sur dalla problematica cun la puorla el vitg da Rabius. A caschun dallas davosas radunonzas communalas ei il tema dalla puorla ord il menaschi d'explotaziun a Marias adina puspei staus tematisaus. La suprastonza communal ha pertscharta da quella problematica. La suprastonza communal ha discussiunau pliras variantas cun ils responsabels dalla cava. La finamira dalla vischnaunca ei da sminuir las immissiuns en special quellas dalla puorla. Il traffic sin la via naturala atras la zona d'explotaziun caschuna immissiuns da puorla e per finir vegn quei material fin transportaus sur la via da Marias si el vitg da Rabius. La vischnaunca ei lundervi da metter en uorden la canalisaziun dalla via Marias e quei sil tschancun dil sutpassadi dalla Viafier retica. Quellas lavurs ein previdas dad esser terminadas el decuors dalla proxima jamna. Aschia sa l'aua che stat adina anavos el sutpassadi vegnir allontanada e procurar aschia ch'ei vegn runau pli pauc material fin sin la via Marias. Quei material che vegn tuttina repartiu sin la via Marias sil tschancun naven dil sutpassadi entochen si tier la cruschada cun la via cantunala duei vegnir allontanaus cun sprizzar resp. lavar la via. Sper quellas lavurs tracta la suprastonza communal a caschun dalla proxima seduta d'installar ina cumissiun cun representants dallas gruppas d'interess (s. ex. representants dalla cava, possessurs da terren, cultivaders, representants da Rabius anavon, representants dalla suprastonza communal). La finamira resp. incarica da quella cumissiun duei esser d'eruir mesiras per reducir las immissiuns da puorla a cuorta ed era a liungavesta.
- sur dall'organisaziun communal. La fin 2023 ha la suprastonza communal giu publicau la piazza menader infrastruttura ellas medias regiunalas. Deplorablamein eis ei buca reussiu d'anflar ina persuna cul profil adattau per la piazza. Ord quei motiv ha la suprastonza communal decidu d'encurir in sliigiun interna. Consequentamein vegnan ils pensums ch'eran previ per il menader infrastruttura reparti sin il persunal gia engaschau. Sin fundament dalla situaziun ha la suprastonza communal plinavon decidu da desister sin l'introducziun d'ina direcziun communal. Pia vegn la vischnaunca vinavon a funcziunar cun l'organisaziun da departaments.
- sur dil di d'infrastructura. La vischnaunca ha investau duront ils davos onns plirs milliuns francs en sanaziuns d'aqueducts, seigi quei els aqueducts da Sumvitg/S. Benedetg, Cumpadials/Clavadi sco era a Laus. Sonda, ils 24 d'uost 2024 arva la vischnaunca las portas da differents indrezs. Denter auter vegn l'ovra electrica nova a Cumpadials aviarta per convischinas e convischins. Il program detagliu vegn publicaus proximamein el FUS.
- sur dalla Via Martin Candinas. A caschun dall'elecziun da Martin Candinas sco president dil Cussegl naziunal igl onn 2022 ha la suprastonza communal sin iniziativa dall'union da giuventetgna da Rabius decidu da numnar la "bobbahn" Via Martin Candinas. L'inauguraziun ha giu liug, sonda ils 25 da matg 2024.
- sur dil bus local. La fin matg 2024 ha la suprastonza communal survegniu la decisiun dalla Regenza pertuccont las contribuziuns vid il bus local. Il menaschi d'in bus local vegn sustenius sco menaschi da test e quei duront ils onns 2024-2028. Sin fundament dallas frequenzas duront quella fasa da test vegn decidu definitiv d'installar in bus local.
- sur dall'orientaziun publica pertuccont il project Salischinas. L'informaziun publica ha liug mardis, ils 18 da zercladur 2024 allas 20.00 uras en casa da scola Sumvitg.
- sur dil camp cantunal dils battasendas che ha liug a Plaun Petschen naven dils 22 da fenadur entochen ils 3 d'uost 2024.

10. Varia

Convischin Sigisbert Cavegn orientescha ch'el e sia dunna seigien ditg stai sin la tscherca d'ina habitaziun per seniors. La finala han els anflau ina habitaziun a Trun.

cun resalva dall'approbaziun

Muort la munconza da habitaziuns per seniors giavischa convischin Sigisbert Cavegn che la suprastonza communal s'occupeschi cun questa tematica.

Il parsura communal pren encunter quei giavisch.

Convischin Paul Fry ha constatau che l'insla sut la punt da Plaun Petschen procura ch'il pilaster dalla punt vegn lavada ora. El ei dil meini ch'in stuess ir cun l'insla per sligiar il problem.

Il parsura communal ei pertscharts dil problem. Deplorablamein eis ei buca lubiu d'ir cul material dall'insla.

Convischin Paul Fry fa quitaus davart la derasaziun dallas neofitas. Per cumbatter las neofitas basegna ei tenor Paul Fry dapli engaschi.

Il parsura communal ei pertscharts dalla problematica. El ei dil meini che la lavur da prevenziun ei buca sufficienta per sligiar il problem. Il president communal pren encunter il giavisch da Paul Fry.

Il parsura communal engrazia per la participaziun alla secunda radunonza communal digl onn 2024. Plinavon envida el alla presentaziun dils battasendas Grischun che ha gest liug suenter la radunonza communal. La presentaziun tracta il camp cantunal dils battasendas che ha liug la stad 2024 a Plaun Petschen. Cun quels plaids declara el la radunonza per serrada.

Sumvitg, 13-06-2024

Fin dalla radunonza allas 22.00 uras

Il president communal

Igl actuar communal

.....

.....